

KUND FERENC CSOBÁNCI HÁZA

GONDOLATOK A HÁZRÓL ÉS A MESTERRŐL

„Az eredetihez visszatérni annyi, mint megnyugodni,
Megnyugodni azt jelenti, hogy rendeltetést betölteni,
Rendeltetést betölteni annyi, mint az örök rendet megismerni,
Az örök rendet megismerni annyi, mint megvilágosodni.”
(Lao-Ce)

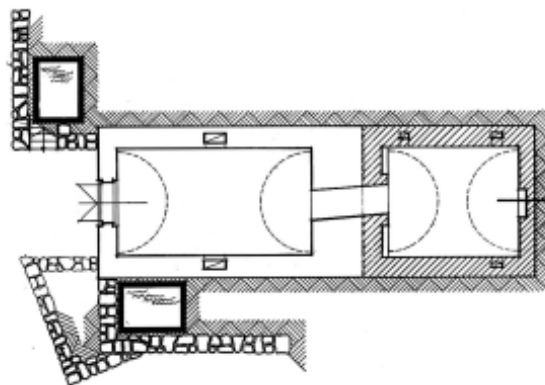
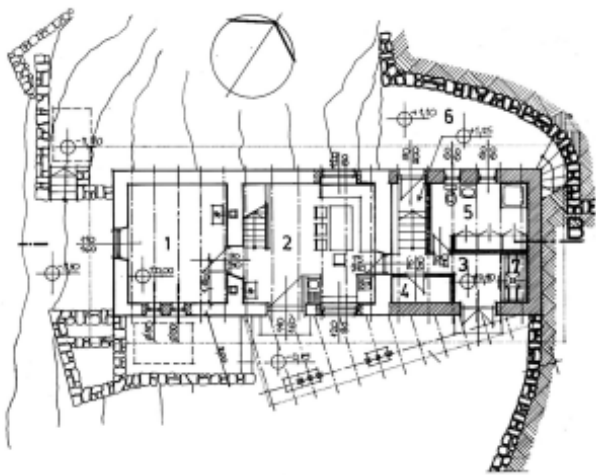
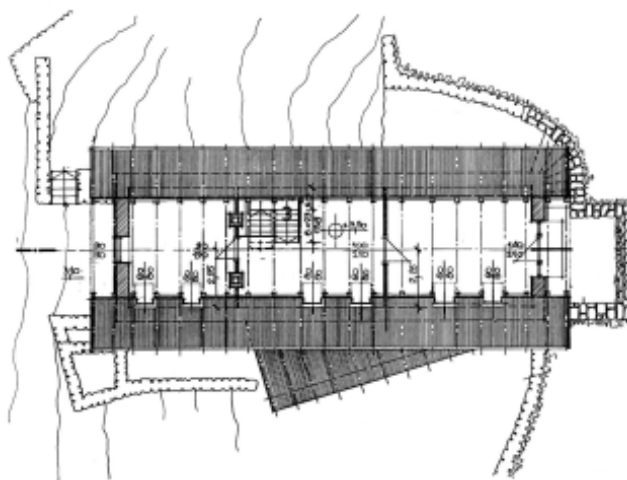
Az eredeti

Amikor a Balaton-felvidék tanúhegyeit messziről meglátja valaki, rögtön megérez valamit abból a Pannon tájból, ami napfényből, vízből és kövekből van összegyúrva. A Mediterráneum legészakibb határán járunk, ahol a napfény még felmelegíti a köveket és a szíveket. A lenyugvó nap összeér a vízzel és megfürdik benne. Hamvas Béla szerint ennek az erőnek az essenciája a Badacsonyi és a Somló-hegyi bor, az igaz barátságok és a tüzes szerelmek itala. A Csobánci hegy tanúja e barátságoknak és szerelmeknek. A sok kis apró présház a szőlőtáblák között megannyi stáció a kálvária hegyen, még romjaikban is ezt idézik. A házak jellegzetessége a lejtő irányába néző gerinc, amely büszkén magasodik az égbe és oromfalával messzire tekint a Tapolcai medencébe. A büttös homlokzat általában vakolatfémekkel, sarokkváderekkel, ablakkeretekkel díszes. Alul a földbe süllyesztett, hegy gyomrába vájt pince, mint afféle kincseskamra, őrzi, érleli a hegy aranyát. Timpanonos, díszes bejárata, mint templomkapu inti csendre és alázatra a belépőt és gyönyörűséggel teli lélekkel ereszti el a távozót. Felette a földszint a napi munka élettere, közvetlen kapcsolatban a szőlőskerttel. A padlástér a szerszámok és termények tárolóhelye.

Megnyugodni

Ha valaki nyáreste ilyen szőlőhegyi présház ajtaja előtt megáll, leül a diófa árnyékába és iszik egy pohárral, azonnal belülről érezi a mediterrán hangulatot, erőt és melegséget. Kund Ferenc szájához emelte és kiitta ezt a poharat. Olyan erő és melegség öntötte el a szívét, amely hegyeket képes mozgatni, szíveket képes felmelegíteni. Érezte, hogy neki itt küldetése van: művelni a hegy oldalát, életet adni neki, megújítani az öreg présházat, jelet tenni az arra járóknak.

Rendeltetés

Az eredeti prэшház málladozó vakolatú, beszakadt tetejű, aprócska épület volt. Mint a többi. A bővítést alulról kellett kezdeni. A régi pince mögé új pincerész mélyült a hegy gyomrába. Három, nyírádi bauxitbányában dolgozó tapolcai bányász mélyítette. Hogy a két pince összeérjen, kis alagutat kellett közéjük fújni. Hogy könnyebben menjen a munka, egy üveg bort lógattak be az új pincébe, hogy aki elsőként meglátja, az ünnepelhessen. Megitták, megtörölték homlokukat és dolgoztak tovább. A földszinti helyiségek is átváltoztak. A lejtő felé néző a tisztaszoba lett, öreg kanapéval, a szoba közepén asztallal, az ablakban a borotválkozó tükör mellett csokor virággal. A kapuval szemben lévő helyiség többféle funkciót kapott. Nemcsak bejárat, közlekedő és feljárat a tetőtérbe, hanem konyha és étkező is. A ház lelke és központja a festett sarokpad és nagyasztal, rajta egy tál pogácsa. A lenyugvó nap beszőrődő óarany fénye hozzáadódik a finom illatokhoz és valami földöntúli jóérzéssel lepi meg a megfáradt embert. Az új toldalékban rendben sorakoznak a kamra, az öltöző-mosdó és a szüret eszközei. A düledező terménytároló padlásból három tágas hálószoba lett. A három leány választott magának egyet-egyet: egy a déli, messzi tájra nézőt, egy a hátsó, szabadba nyíló titkos ajtajút, egy a tűzhelyhez legközelebb eső közepsőt.

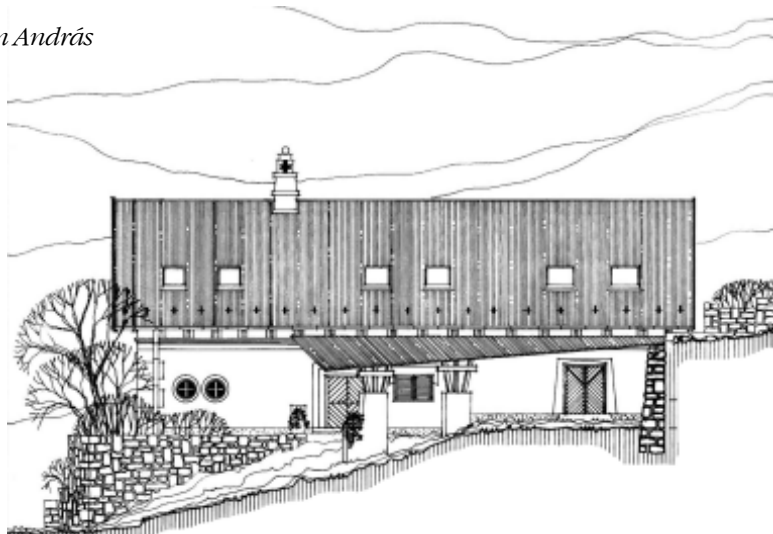
Megismerni

Még egy előtető volt az álma a bejárat felőli oldalon, hogy az az árván álldogáló bazalt pillérekre támaszkodva védje a déli nap melegétől a házat. Az eredeti terveken is rajta volt, de a betegség közbeszólt. Ketten rajzoltuk tovább. Nem kellett magyarázkodni, Mesterem minden mozdulatát, vonalát láttam magamban. Gyerekkoromban sokat jártam a Csobánci hegyen. Az a napfény ma is a lelkemben bizsereg. Amikor Mesterem beszélt róla, magam előtt láttam a gyönyörűséges pannon tájat, s ahogy Ó a hegyoldalban a szőlővesszőket karózza, kötözi, Péter-Pálkor fattyazza, nyáron kapálja, permetezi, lehajol a tőkékhez és megmetszi. A Csobánci hegy mindezt folyékony napfényvel meghálálja. Mesélt és én rajzoltam, hogy a mű előbb legyen kész az időtlenségnél. Ó mesélt és én megismertem valamit, ami nem kőből épül, hanem napfényből.

Megvilágosodni

Megvilágosodni annyi, mint megérezni a Napfény melegét...

Krizsán András

LEVÉL KUND FERINEK

Kedves Feri!

Te aztán jól átvertél bennünket éveken keresztül. Mindig hangsúlyoztad, hogy a Te építészeted nem organikus, hogy a Te építészeted más, mint a miénk, de azért nagyon jól érzed magad köztünk. Most lebuktál, mert Teréz meghívott bennünket a Csobánc oldalába épített házádba egy „szeretetteljes összejövetelre”. Gondolom, ott ültél égi rajzasztalodnál, és borozgatva kajánul mosolyogva figyeltél bennünket, ahogy álmélkodva múlatjuk az időt a Te Házadban, ahol együtt sajnos nem lehetünk, pedig az lett volna csudajó.

Ferikém, nagyon hiányoztál, de légy nyugodt, Teréz fantasztikusan kedves, figyelmes háziasszony volt. A házád nagyon szép, az élet szeretete sugárzik minden részletéből.

Jól éreztél volna pedig Magad közöttünk, jó sokan voltunk, Bodonyi Csaba feleségével és gyerekeivel, Menyus a feleségével és fiával, Herczeg Ági, Csontos Csabáék, Kapy Jenőék. Jenő autója gyönyörűen összepettyezte sárral Bodonyi fehér ruháját. Ott volt Krizsán András, aki segítette Teréznek a vendéglátásban. Ott voltak Maros Tamásék, Plesz Tóni, a magyar építészeti igrice, Reischl Gáborék, Sala, Sáros és Tika, Tészta a feleségével és a szomszéd Imre, aki fantasztikus tokányt főzött nekünk. Teréz elmondta, hogy egy jeles alkalommal Te is ilyer főztél itt, ez is Rád emlékeztetett. Én is magammal vittem a fiamat, aki soká üldögélt a „sufni-budi” előtti teraszon, onnan bámulta a tájat.

Feri, milyen érzés volt onnan fentről látni, hogy mennyire élvezzük szeretett feleséged vendégszeretétét, gondoskodását, kedves házád kényelmét?

Feri, ha van valami, ami organikus, akkor ez a ház igazán az. Minden részlete a szeretetről, emberségről, az életről szól. Átvertél bennünket, mert magadnak és családnak ilyen házat csináltál, és közben elhitetted velünk, hogy Te nem vagy organikus, Te racionális vagy és kimért. Pedig te voltál, Te vagy az organikus, a legjobbak közül való.

Bodonyiék még este felmászta a Csobáncra, a fiának ez úgy tetszett, hogy megígértem, másnap délelőtt mi is fölme gyünk. Másnap reggel, mikor újra fölsétáltunk a házádhoz, elkapott a szomszéd Imre egy kupica pálinkára. Beszélgettünk, és mikor Rólad esett szó, könnyes lett a szeme. Hiányzik a Feri, mondta, nagyon hiányzik. Hiányzol, nekünk is nagyon hiányzol.

Aztán fölmentünk a Csobánkra és fenn eszembe jutott a Pilisszentlélekre tett kirándulásunk, és abban a pillanatban ott álltál mellettünk, és körbemutattál a hegyről a Balatonra, a Káli-medencére – látjátok ezért a látványért szeretem ezt a helyet. Jó volt itt Neked, csak kevés volt az idő.

Drága Teréz, drága Ferikém, köszönjük Nektek ezt a lélek-nemesítő hétvégét, soha nem felejtjük el. Köszönöm, Feri, hogy ha késve is, megismerhettem Kund Ferenc igazi Házát.

Siklósi József

